

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 213 151 6475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 730

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2590/18-07-2025 Αναφορά»

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, κατά λόγο αρμοδιότητας, για θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία σας γνωρίζουμε ότι :

Α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (ν.3850/2010) ο εργοδότης είναι υπεύθυνος για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων που απασχολεί, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης. Στο πλαίσιο αυτό, και δη για τον κίνδυνο θερμικής καταπόνησης ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει εν γένει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ιδίως σε εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικούς χώρους, συμπεριλαμβανομένων διαλειμμάτων και διακοπών εργασίας. Το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, αναγνωρίζοντας το μεγάλο ζήτημα της διαχείρισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, προέβη στην έκδοση της με αρ. πρωτ.: 34666/03-6-2024 εγκύκλιο με θέμα: Πρόληψη της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων (ΑΔΑ: ΡΓ1Ν46ΝΛΔΓ-ΩΟ6). Σύμφωνα με την συγκεκριμένη εγκύκλιο, η οποία έχει εφαρμογή τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αναφορικά με την θερμική καταπόνηση. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Ο προσδιορισμός των εργασιών και των χώρων εργασίας, όπου ο κίνδυνος θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων αναμένεται να είναι αυξημένος καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπισή του.
2. Η λήψη των κατάλληλων κατά περίπτωση τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων.
3. Η οργάνωση της κατάλληλης υποδομής για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και την παροχή πρώτων βοηθειών.
4. Η ενημέρωση και παροχή οδηγιών στους εργαζόμενους.
5. Η χορήγηση στους εργαζόμενους κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας.
6. Οι εργοδότες οφείλουν να επιδεικνύουν ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία των εργαζομένων που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Η ένταξη των εργαζομένων στις παραπάνω ομάδες γίνεται από τον Ιατρό Εργασίας της επιχείρησης και, όπου δεν προβλέπεται η απασχόληση Ιατρού Εργασίας, με ιατρική βεβαίωση που θα προσκομίζει ο ίδιος ο εργαζόμενος.
7. Επιχειρήσεις υπαγόμενες σε συλλογικές ρυθμίσεις εργασίας εν ισχύ, οφείλουν να τηρούν τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τη θερμική καταπόνηση, σύμφωνα με τυχόν ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται σε αυτές.
8. Η λήψη οργανωτικών μέτρων για την πρόληψη της θερμικής καταπόνησης όπως:
 - Οργάνωση του χρόνου εργασίας με προγραμματισμό διαλειμμάτων κατάλληλης διάρκειας για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων.
 - Προγραμματισμός των εργασιών που συνεπάγονται υψηλή θερμική καταπόνηση των εργαζομένων, κατά το δυνατόν, σε ώρες εκτός θερμοκρασιακών αιχμών.
 - Μείωση της απασχόλησης ή παύση εργασιών σε ιδιαίτερα επιβαρυμένους θερμικά χώρους όπως είναι τα μηχανοστάσια, χυτήρια, υαλουργεία, κεραμοποιεία, ναυπηγικές εργασίες κ.λπ. μεταξύ των ωρών 12.00-16.00.
 - Διαμόρφωση κυλικείων, ή άλλων κατάλληλων χώρων για το χρόνο διαλείμματος. Οι χώροι αυτοί, ανάλογα με τις αντικειμενικές ανάγκες και δυνατότητες, να εξοπλίζονται με σύστημα κλιματισμού. Οι χώροι αυτοί θα επιλεγούν μετά από συνεργασία του εργοδότη και του Τεχνικού Ασφάλειας, Ιατρού Εργασίας και μελών ΕΥΑΕ και όπου δεν υπάρχουν των εκπροσώπων των εργαζομένων.
 - Παροχή πόσιμου δροσερού νερού σε θερμοκρασία 10 -15 °C.
9. Ιδιαίτερος για υπαίθριες εργασίες προβλέπεται:
 - Χορήγηση και χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής όπου δεν προβλέπεται χρήση κράνους προστασίας, καθώς και προστατευτικών μέσων δέρματος.
 - Διαμόρφωση / επιλογή σκιερών χώρων για διαλείμματα.

- Διαμόρφωση / επιλογή σκιερών μέρους ή κατασκευή κατάλληλων στεγάστρων για την εκτέλεση των εργασιών, όπου αυτό είναι δυνατόν.
- Προγραμματισμός των εργασιών έτσι ώστε οι πλέον επιβαρυνόμενες (π.χ. εργασίες ασφαλιτοποίησης) να γίνονται τις ώρες που οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες.
- **Μείωση της απασχόλησης ή/και παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ωρών 12.00-16.00 σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο, όπως διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων με δίκτροχο όχημα, πατίνι, τροχοπέδιλα κ.α. (delivery).**
- Χορήγηση πόσιμου δροσερού νερού (10-15 °C).

Σε κάθε περίπτωση, η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού λαμβανομένης υπόψη της φύσης της εργασίας, της σωματικής προσπάθειας που απαιτείται για την εκτέλεσή της και των κλιματολογικών συνθηκών των εποχών του έτους.

Ειδικά για τους φορείς του Δημοσίου, εφαρμογή έχουν και οι κατά περίπτωση εγκύκλιες οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, με μέτρα προστασίας για τον καύσωνα όπως ειδικά μέτρα για ευπαθείς ομάδες, πρόβλεψη τηλεεργασίας κ.λπ..

Β. Επιπλέον των ανωτέρω, η Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου μας κατά τις ημέρες όπου αναμένεται, **σύμφωνα με τα δεδομένα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας**, να επικρατήσουν ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες και επίπεδα δυσφορίας (WBGT) σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας, εκδίδει εγκυκλίους για την υποχρεωτική η παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα 11.00'-17.00' ή 12.00'-17:00' σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, για την Δευτέρα 21-07-2025 εκδόθηκε η με αρ. πρωτ.: 19938/20.07.2025 εγκύκλιος με θέμα: «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα», σύμφωνα με την οποία έγινε υποχρεωτική η παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα 12.00'-17.00', σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας μια από τις οποίες ήταν και η Λάρισα. Αντίστοιχα για την Τρίτη 22-07-2025 εκδόθηκε η με αρ. πρωτ.: 20041/21.07.2025 εγκύκλιος σύμφωνα με την οποία έγινε υποχρεωτική η παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα 12.00'-17.00', σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας μια από τις οποίες ήταν συνολικά η Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις παραπάνω εγκυκλίους *«Η παύση εργασιών **δεν εφαρμόζεται** σε οικονομικές δραστηριότητες που αφορούν σημαντικές και κοινωνικά κρίσιμες υποδομές στους τομείς*

της υγείας, των μεταφορών και της κοινής ωφέλειας (π.χ. υγειονομικές μονάδες, ύδρευση, ηλεκτρισμός, αεροπορικές μεταφορές, handling, θαλάσσιες, χερσαίες και σιδηροδρομικές μεταφορές), **υπό την προϋπόθεση της λήψης των λοιπών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων της υπ' αριθμ. 34666/03.06.2024 εγκυκλίου «Πρόληψη της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων» (ΑΔΑ: ΡΓ1Ν46ΝΛΔΓ-ΩΟ6), συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης του χρόνου εργασίας».**

Γ. Ο έλεγχος των ανωτέρω μέτρων, τόσο για τον ιδιωτικό τομέα όσο και για δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, ανατίθεται στην Επιθεώρηση Εργασίας (Ανεξάρτητης Αρχή κατά το άρθρο 102 του Ν. 4808/2021). Η Επιθεώρηση εργασίας, μέσω των κατά τόπους Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, επικεντρώνεται σε προληπτικούς ελέγχους για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας την περίοδο αυτή και μεριμνά για την άμεση ανταπόκριση στις περιπτώσεις σχετικών καταγγελιών εργαζομένων ή συλλογικών τους φορέων. Σε κάθε περίπτωση, η Επιθεώρηση Εργασίας αν μετά από έλεγχο (προληπτικό ή ύστερα από καταγγελία) διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων από τη θερμική καταπόνηση μπορεί να δώσει σχετικές οδηγίες ή/και να επιβάλλει τις σχετικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένης της διακοπής εργασιών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ

Πίνακας Διανομής

- Βουλευτής κ. Γ. Λαμπρούλης
- Βουλευτής κ. Ν. Ξεάρχος
- Βουλευτής κ. Χ. Κατσώτης
- Βουλευτής κ. Λ. Στολτίδης

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Υφυπουργού